

تأثیر مشاوره معنوی بر میزان خشونت خانگی در زنان باردار: کارآزمایی بالینی

افسانه اختری^۱، فاطمه رنجکش^۲، مینو اسد زندی^۳، فروزان الفتی^۴*

تاریخ دریافت ۱۳۹۸/۰۱/۲۰ تاریخ پذیرش ۱۳۹۸/۰۴/۱۸

چکیده

پیش‌زمینه و هدف: با توجه با شیوع بالای خشونت خانگی در زنان باردار و تأثیر باورهای دینی بر درک افراد از زندگی و شیوه زندگی آن‌ها در بحران‌های زندگی مانند خشم و پرخاشگری، مطالعه حاضر باهدف تعیین تأثیر مشاوره معنوی بر میزان خشونت خانگی در زنان باردار انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع کارآزمایی است که بر زنان باردار مراجعه‌کننده به چهار مرکز خدمات جامع سلامت تهران در سال ۱۳۹۷ انجام شد. افراد به روش تخصیص تصادفی به دو گروه مداخله (۳۰ نفر) و کنترل (۳۰ نفر) تقسیم شدند. مداخله به صورت ۸ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای بود. خشونت با پرسشنامه سنجش خشونت ارزیابی شد. جهت تحلیل داده‌ها از آزمون‌های کای اسکور و آزمون اندازه‌های مکرر با سطح معنی‌داری ($P > 0.05$) استفاده شد.

یافته‌ها: ابتدا نرمال بودن نمرات سنجش خشونت واحدهای موردپژوهش با استفاده از آزمون کلموگروف اسمیرنوف و شاپیرو بررسی و تأیید شد ($P > 0.05$). دو گروه از نظر متغیرهای سن، تحصیلات مادران و همسران آن‌ها، شغل مادران و همسران آن‌ها، وضعیت مالی، تعداد بارداری، خواسته بودن بارداری، تفاوت آماری معنی‌داری نداشتند و همگن بودند. بعد از مداخله مقایسه میانگین نمرات میزان خشونت در مادران بین دو گروه اختلاف آماری معنی‌دار نشان داد ($P > 0.03$).

بحث و نتیجه‌گیری: مشاوره معنوی بر میزان خشونت خانگی در زنان باردار مؤثر است. بنابراین استفاده از این فن مشاوره‌ای می‌تواند نتایج مثبتی بر میزان خشونت خانگی و سلامت معنوی در زنان باردار داشته باشد

کلیدواژه‌ها: مشاوره معنوی، خشونت خانگی، زنان باردار

مجله دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه، دوره هفدهم، شماره ششم، پیاپی ۱۱۹، شهریور ۱۳۹۸، ص ۴۲۰-۴۱۱

آدرس مکاتبه: دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران، تلفن: ۰۹۱۲۱۸۲۶۰۸۲

Email: Papoy6olfati@yahoo.com, f.olfati@qums.ac.ir

مقدمه

تعالیم و باورهای دینی قادر است ما را به‌سوی کمال و رشد هدایت کند و بر امیدمان بیفزاید و یک نیروی ملکوتی به وجود آورد که این نیرو، تکیه‌گاه روانی مهمی برای ما به‌ویژه در لحظات و هنگامه‌های بحرانی روحی تلقی می‌شود. یکی از این هنگامه‌ها وقتی است که با خشم و پرخاشگری از سوی دیگران مواجه می‌شویم (۱).

نقش حساس زن در امور خانواده به لحاظ تربیتی، موجب پیوند اخلاقی و عاطفی اعضای خانواده می‌شود. این هدف در حالی میسر می‌شود که زنان در محیطی آرام، مطمئن و دور از خشونت بسر برند. گاهی افراد خشونت را توسط اعضای خانواده یعنی افرادی که به سبب صمیمیت، ارتباط خونی یا قانونی با یکدیگر پیوند دارند، تجربه

می‌کنند (۲). خشونت تأثیر منفی زیادی بر جنبه‌های مختلف سلامت زنان ازجمله کیفیت زندگی، عملکرد اجتماعی و سلامت جسمی دارد. زنان خشونت دیده مشکلات زیادی مانند افسردگی، استرس پس از سانحه و اضطراب را نشان می‌دهند (۳). قرارگرفتن در معرض خشونت خانگی حتی به شرایط عاطفی و شناختی کودکان نیز لطمه می‌زند (۴). کودکانی که رفتارهای خشونت‌آمیز را مشاهده می‌کنند تهاجمی، ضداجتماعی، ترسو، مضطرب و افسرده می‌شوند و بعضی حتی دچار استرس پس از سانحه می‌شوند (۵). اهمیت این موضوع تا بدان جاست که در سال ۱۹۹۳ بیانیه حذف خشونت علیه زنان در مجمع عمومی سازمان ملل به تصویب رسید (۶). شیوع خشونت خانگی علیه زنان در کشورها و فرهنگ‌های مختلف، نشانگر فراگیر

۱ دانش آموخته ارشد مشاوره در مامایی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

۲ کارشناسی ارشد مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

۳ دکتری تخصصی مدیریت تحقیقات علوم پزشکی، استادیار، گروه هوشبری، دانشکده پرستاری، دانشگاه بقیه ا.....، تهران، ایران

۴ دکترای سلامت باروری، استادیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران (نویسنده مسئول)